

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(941)

143. posiedzenie
Komisji Gospodarki Narodowej
w dniu 27 maja 2009 r.

VII kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw (druk senacki nr 574, druki sejmowe nr 1989 i 2013).
2. Rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (druk senacki nr 575, druki sejmowe nr 1991 i 2014).

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczy przewodniczący Jan Wyrowiński)

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Otwieram posiedzenie Komisji Gospodarki Narodowej.

W porządku dzisiejszych obrad znajdują się dwa punkty. Punkt pierwszy: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw. I punkt drugi: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji.

Witam bardzo serdecznie wszystkich gości. Nie wiem jeszcze do końca, kto jest, to się okaże w czasie pracy, ale wszystkich państwa bardzo serdecznie witam.

Witam panów senatorów, państwa pracowników...

(Głos z sali: Jest z nami pan wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji.)

Witam pana wiceprezesa Rządowego Centrum Legislacji, bardzo mi miło.

Przystępujemy do rozpatrzenia ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przed chwilą rozmawiał ze mną pan poseł sprawozdawca, który nie może dzisiaj z nami być, ale przekazał na moje ręce taką oto opinię. Przedmiot spraw omawianych w ustawie nie budzi wątpliwości posłów. Proponowana przez Senat – jako że jest to nasz pomysł – i uchwalona przez Sejm ustawa jest wypełnieniem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w tej sprawie. W związku z tym jest prośba o przyjęcie proponowanych rozwiązań bez poprawek.

Bardzo proszę...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dobrze.

Czy pan prezes Jacek Krawczyk chciałby się w tej sprawie wypowiedzieć?

Bardzo proszę, Panie Prezesie.

Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji Jacek Krawczyk:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Nie wiem, czy mam przedstawić w krótkim zarysie...

(Przewodniczący Jan Wyrowiński: Tak, w bardzo krótkim zarysie.)

Jak już pan przewodniczący wspomniał, ten projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw jest wykonaniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 19 czerwca 2008 r. w sprawie o sygnaturze akt P 23/07. W wyroku tym Trybunał orzekł o niezgodności art. 237 §1 pkt 2 i 3 kodeksu pracy

w zakresie, w jakim nie określają wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego, z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. W konsekwencji niezgodne z ustawą zasadniczą jest także rozporządzenie Rady Ministrów z 30 lipca 2002 r. w sprawie wykazu chorób zawodowych, szczegółowych zasad postępowania w sprawach zgłaszania podejrzenia, rozpoznania i stwierdzenia chorób zawodowych oraz podmiotów właściwych w tych sprawach.

Proponowana nowelizacja polega na tym, że zgodnie z dyspozycją wyroku Trybunału Konstytucyjnego w art. 237 §1 pktach 2 i 3 zostały dodane wytyczne, tak aby przepisy spełniały normę konstytucyjną dotyczącą właśnie tego, że w delegacji powinny znajdować się „wytyczne dotyczące treści aktu”. Jednocześnie przy analizie tego samego art. 237 stwierdzono, że w §1 pktcie 1, który co prawda nie był objęty skargą konstytucyjną, też brakuje wytycznych. W związku z tym on również został uzupełniony o wytyczne, aby zapobiec ewentualnej kolejnej skardze w tym zakresie.

Dalej, w art. 237 został dodany §1¹. Zawarto w nim upoważnienie dla Rady Ministrów do wskazania instytutu medycyny pracy, do którego pracodawca przesyła zawiadomienie o skutkach choroby zawodowej oraz terminu, w którym to zawiadomienie ma być przesłane.

Ponadto projektowana ustawa proponuje wprowadzenie do kodeksu pracy kilku istotnych rozwiązań, dotyczących problematyki chorób zawodowych, które w obecnym stanie prawnym znajdowały się w rozporządzeniu zakwestionowanym przez Trybunał Konstytucyjny. Z takich ważnych elementów, które zostały przeniesione z rozporządzenia do kodeksu, można wymienić: definicję pojęcia choroby zawodowej czy też okoliczności decydujących o możliwości rozpoznania choroby zawodowej u pracownika lub byłego pracownika, bez względu na wcześniejsze zakończenie pracy w narażeniu zawodowym.

I jeszcze jedna istotna zmiana, która polega na dodaniu w art. 235 §2¹ i §2². Paragrafy te dotyczą nałożenia na pracodawcę obowiązku niezwłocznego zgłoszenia do właściwego państwowego inspektora sanitarnego i właściwego okręgowego inspektora pracy każdego przypadku podejrzenia choroby zawodowej, a nie, jak obecnie, każdego przypadku rozpoznanej choroby zawodowej albo podejrzenia o taką chorobę.

W projekcie dokonano też nowelizacji ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz ustawy, również z 30 października 2002 r., o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach. Są to jedynie zmiany wynikowe, ograniczające się do wprowadzenia właściwych odesłań do nowych rozwiązań w kodeksie pracy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.
Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

**Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu
Maciej Telec:**

Dziękuję bardzo.

Chciałbym zwrócić państwa uwagę na dwie kwestie, one są zresztą szczegółowo opisane w opinii. Pierwsza uwaga dotyczy kwestii legislacyjnej. Chodzi o doprecyzo-

wanie definicji choroby zawodowej, zawartej w art. 235¹. A druga to propozycja wprowadzenia do ustawy przepisu przejściowego. Jak powiedział pan prezes, poza zmianami ściśle wynikającymi z wyroku Trybunału Konstytucyjnego w ustawie zmienia się również inne przepisy, między innymi przepis upoważniający w zakresie określenia zasad postępowania przy ustalaniu okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy. Ten przepis także jest obarczony wadą braku wytycznych dotyczących treści aktu wykonawczego. I wydaje się, że z punktu widzenia zachowania zasad przyzwoitej legislacji powinno się przy takiej zmianie wprowadzić przepis przejściowy, który określałby sposób zakończenia spraw dotyczących postępowań powypadkowych wszczętych przed wejściem w życie niniejszej ustawy a niezakończonych do dnia wejścia w życie nowych przepisów. Chodzi o to, aby zapewnić, w szczególności pracodawcom, możliwość zakończenia rozpoczętych już postępowań w oparciu o dotychczasowe przepisy. W ten sposób zachowana zostanie zasada ochrony zaufania do stanowionego prawa. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Panie Mecenasie, jesteśmy w tej szczęśliwej sytuacji, że przed nami zajmowała się tą problematyką Komisja Rodziny i Polityki Społecznej. I te dwa wnioski, które pan mecenas tutaj sformułował, znalazły się w sprawozdaniu. Proponuję – jeżeli nie będzie sprzeciwu – abyśmy również tu odnieśli się do tych wniosków.

Bardzo proszę, jeszcze pan wiceprezes.

Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji Jacek Krawczyk:

Panie Przewodniczący! Szanowni Państwo!

Rzeczywiście zajmowaliśmy się wczoraj tymi propozycjami Biura Legislacyjnego na posiedzeniu komisji rodziny. I ja powiem od razu, a nie pokrętnie, że wstępnie przyjąłem te uwagi, ale po ich analizie – na szczęście dzisiaj mamy posiedzenie drugiej komisji i można się było spokojnie zastanowić – chciałbym jednak prosić państwa, żeby tych propozycji nie przyjmować. Zaraz powiem dlaczego.

Szczególnie istotna jest tu uwaga druga, mówiąca o tym, że do postępowań wszczętych a niezakończonych przed wejściem w życie ustawy stosuje się dotychczasowe przepisy. Otóż będziemy mieli taką oto sytuację, że po wejściu w życie noweli tego kodeksu część uregulowań, które do tej pory były w rozporządzeniu, będzie miała rangę ustawową, a część nadal pozostanie w rozporządzeniu, które zostanie wydane na podstawie nowego brzmienia delegacji. I po analizie i konsultacjach z właściwymi ministrami doszliśmy do wniosku, że celem rządu jest to, żeby przejść od razu na nowe rozwiązania, to znaczy kontynuować procedurę według nowych przepisów, które co do zasady będą praktycznie takie same. Tak jest to planowane i znajduje to wyraz w dołączonych do kodeksu wstępnych projektach aktów wykonawczych.

Chcemy też dodać w rozporządzeniu, które będzie teraz wydawane na podstawie dwóch pierwszych punktów, a nie, jak do tej pory, tylko na podstawie pktu 1, przepis mówiący, że czynności dokonane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów będą ważne. Co oznacza, że nie będzie konieczności wznawiania postępowań. Intencją rządu jest dokończenie tych postępowań już na podstawie nowych regulacji, chociażby dlatego, że częściowo one będą miały rangę ustawową, a do tej pory

nie miały. Chcemy uniknąć zarzutów, że najpierw te postępowania były prowadzone na podstawie przepisów niższej rangi, a teraz na podstawie przepisów wyższej rangi, no i pytań o to, jakie właściwie jest uzasadnienie, żeby te postępowania ciągnąć dalej na podstawie przepisów rozporządzenia, a nie ustawy i rozporządzenia.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Rozumiem, że plan gry jest taki, że zostanie zmienione rozporządzenie, będzie...

(*Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji Jacek Krawczyk: Wydane nowe.*)

...zostanie wydane nowe i tam będzie przepis o ciągłości postępowania...

(*Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji Jacek Krawczyk: Dotyczący tego, że czynności dokonane na podstawie dotychczasowych przepisów będą ważne.*)

To trochę taka ekwilibrystyka.

Wiceprezes Rządowego Centrum Legislacji Jacek Krawczyk:

Jeśli można, Panie Przewodniczący, Szanowni Państwo, chciałbym podać jeszcze jeden argument, który jest tu dosyć istotny. Od razu przepraszam, że to dosyć późno trafiło do parlamentu. Otóż 3 lipca te wszystkie przepisy tracą moc, bo wchodzi w życie wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Przyjęcie poprawek, które, moim zdaniem, nie są aż tak ważne – ja nie mówię, że to nie spowodowałyby, że ustawa byłaby czysta legislacyjnie, ale można to też zrobić w taki sposób, jak ja proponuję – spowodowałyby konieczność powrotu całego projektu do Sejmu. O ile wiem, posiedzenie jest planowane dopiero 18 czerwca i po prostu może zabraknąć czasu, żeby dokonać wszystkich czynności, ale to jest tak naprawdę argument dodatkowy. Wydaje się, że od strony legislacyjnoprawnej można także pójść w takim kierunku, jak proponuję. Tym bardziej że rzeczywiście intencja rządu jest taka, żeby już stosować przepisy rangi ustawowej także do postępowań, które są w toku.

Jeśli chodzi o pierwszą poprawkę, to prosiłbym również o jej nieuwzględnianie. Oczywiście można dodać to odesłanie do artykułu, który notabene jest przepisem delegacyjnym, ale wspomina się w nim o tym wykazie, wydaje się jednak, że nie jest to konieczne, jako że mamy tutaj pewne pojęcie mówiące o wykazie chorób i to pojęcie nie jest definiowane w samej ustawie, więc można zrobić odesłanie w przepisie materialnym do delegacji, na podstawie której oczywiście ten wykaz powstanie, ale tam też nie ma definicji tego pojęcia. Legislacyjnie rzecz biorąc, niewiele nam to poprawia, bo wskazuje tylko, gdzie mamy tego wykazu szukać, ale to i tak wiemy, bo delegacja stanowi, że trzeba go stworzyć.

(*Wypowiedź poza mikrofonem*)

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Panie Mecenasie, bardzo proszę.

Główny Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu

Maciej Telec:

Dziękuję bardzo.

Co ja mogę powiedzieć? Stanowienie takich przepisów jak ten, czyli przepisów, które zmieniają w sposób istotny zasady prowadzenia postępowań, a te postępowania

w istotny sposób dotykają praw i obowiązków obywateli, wymaga stanowienia przepisów przejściowych po to, aby chronić interesy osób, których postępowanie jest w toku. Jest to jedna z zasad, która wynika z art. 2 konstytucji, a także jedna z zasad dobrej legislacji. Oczywiście to do ustawodawcy należy wybór, czy wprowadzając nową regulację, zamieści tam przepis przejściowy, czy też go nie zamieści, ale powinien to zrobić.

Jeżeli chodzi o poprawkę pierwszą, to oczywiście nie jest ona poprawką, bez której przepis nie będzie działał. Jest to jednak przepis, który ma charakter definicji i powinien być maksymalnie precyzyjny. Ta poprawka ma taki właśnie, doprecyzowujący charakter. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Jan Wyrowiński

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, czy zgłaszają państwo jakieś wnioski?

Ja zgłaszam wniosek o przyjęcie tej ustawy bez poprawek, tak?

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Jeżeli będą inne wnioski, to poddam je pod głosowanie po tym głosowaniu.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej ustawy bez poprawek?(11)

Dziękuję bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Dziękuję bardzo, Panie Prezesie.

Może sprawozdawcą od spraw pracowniczych zostanie pan senator Stanisław Kogut?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Rozumiem.

W takim razie kto z państwa chciałby się podjąć tego trudu? Pan senator Stanisław Iwan?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To może pani senator Dorota Arciszewska?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Aha, rozumiem.

Pan senator Iwan, tak? Jest zgoda co do tego?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Nie ma sprzeciwu. Dziękuję bardzo.

Zamykamy ten punkt.

Przechodzimy do punktu następnego.

Pan minister Radosław Mleczek dotarł do nas w międzyczasie, tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Chciałby pan zabrać głos w sprawie punktu drugiego: rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji, tak?

To chyba też była nasza inicjatywa, senacka, prawda? Czyli faktycznie wiemy o niej wszystko.

Dwa zdania, Panie Ministrze. Dziękuję bardzo.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej
Radosław Mleczko:**

Dwa zdania, Panie Przewodniczący.

Chciałbym tu podziękować paniom i panom senatorów za inicjatywę dotyczącą nowelizacji. Nie mam więcej uwag, jeżeli chodzi o tę ustawę. Wnosimy o jej przyjęcie bez zmian. Dziękuję.

Przewodniczący Jan Wyrowiński:

Dziękuję bardzo.

Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Jak widzę, nie było tutaj uwag.

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Dobrze. Jeżeli państwo...

(Rozmowy na sali)

Państwo Senatorowie, w zasadzie w tej opinii nie ma takich uwag, które mogłyby się zakończyć wnioskiem o charakterze legislacyjnym. W związku z tym proponuję...

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Ale to Sejm zaproponował, tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Rozumiem, ja po prostu nie doczytałem.

Czy są jakieś uwagi państwa senatorów? Nie ma uwag.

W związku z tym zgłaszam wniosek o to, aby przyjąć tę ustawę bez poprawek.

Kto z państwa jest za tym? (12)

Dziękuję bardzo.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pani Mecenasz, już podjęliśmy decyzję z racji tej opinii, ale dziękujemy bardzo za przybycie. Dzisiaj jesteśmy jednomyślni.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Bardzo proszę.

Jeżeli chodzi o senatora sprawozdawcę, to może pan senator Majkowski się zgodzi?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

To się wiąże ze sprawami pracowniczymi, pan senator się zajmuje tą problematyką. Tak?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Pan senator Majkowski się zgadza? Państwo senatorowie też się zgadzają?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

W związku z tym pan senator Majkowski będzie nas reprezentował.

Panie Ministrze, Szanowni Państwo, dziękuję bardzo.

Jutro spotykamy się o godzinie 8.15.

Zamykam posiedzenie.

(Koniec posiedzenia o godzinie 9 minut 20)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Informatyki, Dział Edycji i Poligrafii

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851